

**UCHWAŁA NR.....
RADY GMINY w BOLESŁAWCU
z dnia.....**

w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019r. poz. 506) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 i art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390 ze zmianami), uchwala się co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2022 zgodnie w załącznikiem do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie BIP Gminy.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

W RODZINIE NA LATA 2019-2022

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna
– jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna
– to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych.
3. Przemoc psychiczna
– to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna
– to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie
– to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Cykle przemocy:

1. Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji , sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. Faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BOLESŁAWIEC

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Bolesławiec została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki.

W latach 2015 - 2018 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 36 formularzy „Niebieskich Kart - A”.

Tabela 1. Liczba przyjętych „Niebieskich Kart”

	2015	2016	2017	2018
liczba wszczętych procedur „NK” przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	6	2	1	4
liczba wszczętych procedur „NK” przez Komendę Powiatową Policji w Wieruszowie	8	4	6	5
RAZEM	14	6	7	9

Funkcjonariusze Policji wszczęli 23 (64%) procedury Niebieskich Kart. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wypełnili 13 NK (36%).

Biorąc pod uwagę rodzaj rodzin które borykają się z problemem przemocy- można stwierdzić, że przemoc wewnątrzrodzinna występuje u 47% (17) rodzin małodzieńnych.

Procedurą „Niebieskiej Karty” zostało objętych aż 86% (31) kobiet, co do których istnieje podejrzenie że są ofiarami przemocy i 14% mężczyzn (5).

Wnioski

Problem przemocy w rodzinie dotyka 55 mieszkańców gminy Bolesławiec, co stanowi 1,00% ogólnej liczby osób zameldowanych na terenie gminy Bolesławiec. Można stwierdzić, że skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Bolesławiec jest marginalna, ale nie jest znana skala ukrytej przemocy, czyli takiej, gdzie ofiary przemocy jeszcze nie zdecydowały się ujawnić „swojego problemu”. Najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie okazała się Policja, jednakże najszerzą pomoc dla ofiar przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej.

Analizując uzyskane dane, można stwierdzić, że poprzez profilaktykę społeczeństwa, ofiary i świadkowie przemocy zadecydują się o zgłoszeniu występowania przemocy wewnątrzrodzinnej danym instytucjom i dadzą sobie szansę na zmianę codziennego życia.

CELE PROGRAMU

Celem programu jest:

- zwiększanie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinary zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> a) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; b) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, c) Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, d) Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”, e) Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu czynów w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 	Działania ciągłe 2019-2022	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, - Zespół Interdyscyplinary w Bolesławcu, - Komisariat Policji w Wieruszowie, - GKRPA w Bolesławcu, - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą:

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie pracy socjalnej, b) Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej w Wieruszowie, c) Edukowanie ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw. 	2019-2022	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu; - Zespół Interdyscyplinary w Bolesławcu; - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie; - Komisariat Policji w Wieruszowie.

2.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy w rodzinie	Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.		- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu; - Komisariat Policji w Wieruszowie; Zespół Interdyscyplinarny w Bolesławcu; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie
----	---	--	--	---

- podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie:

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Podnoszenie wiedzy w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów, materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie	2019-2022	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu; - Komisariat Policji w Wieruszowie; - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - Zespół Interdyscyplinarny w Bolesławcu; - Służba zdrowia; - Placówki oświatowe.

- podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Uczestnictwo w szkoleniach, w warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty.	2019-2022	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu; - Komisariat Policji w Wieruszowie; - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - Zespół Interdyscyplinarny w Bolesławcu; - Służba zdrowia; - Placówki oświatowe.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akta prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.;
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Uchwałę Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

ZASOBY GMINY BOLESŁAWIEC W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcję wspierającą:
  - Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - Policyjny Punkt Konsultacyjny,
  - Zakład Opieki Zdrowotnej,
  - placówki oświatowe,
  - świetlice socjoterapeutyczne.

CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów.

ZAGROŻENIA CELÓW PROGRAMU

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinie,
- ubóstwo.

REALIZATORZY PROGRAMU

1. Zespół interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Policja.
5. Placówki Ochrony Zdrowia.
6. Placówki Oświatowe.

Do obowiązków których należy:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one zrealizować cele Programu. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach Programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów Programu. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych przemocą;
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
3. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
4. Liczba uruchomionych procedur Niebieska Karta;
5. Liczba ofiar przemocy w rodzinie;
6. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych.
7. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy.

Przez cały okres realizacji Programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja bieżąca. Miejscem realizacji jest teren gminy Bolesławiec.

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Bolesławiec oraz w ramach możliwości z dotacji budżetu państwa.

Przewodniczący
Zespołu Interdyscyplinarnego
w Bolesławcu
Karolina Stowińska
mgr Karolina Stowińska